

יודע את שפתה ולכן היא תפסה אותו בבגדו להראות לו את כוונתה (מק"מ). וְרוּחַ
הַקֹּדֶשׁ צִוָּה לְקַבֵּלֶיהָ, (משלי ז) לְשִׁמְרָךְ מֵאִשָּׁה זָרָה
מִנְכַּרְיָה אֲמַרְיָה הַחֲלִיקָה ואז רוח הקודש שהיא השכינה צעקה כנגדו
ואמרה לו 'לשמרך מאשה זרה מנכריה אמריה החליקה' דהיינו שתשמר מאשת פוטיפר.
מֵאִי קָא מְשַׁמַּע לָן ומה אנו למדים מזה שהשכינה היתה עם יוסף הצדיק.
אֵלֹא כָּל מֶאֵן דְּנָטִיר גַּרְמִיָּה מֵהָאִי, אֶתְקַשֵּׁר בָּהּ
בְּשִׁכְנֶתָא, וְאַחִיר בְּהָהוּא עֲדוּת אלא הפסוק בא ללמדנו שכל מי
ששומר את עצמו מזה הדבר אז הוא נקשר בשכינה והוא אחוז ביסוד הנקרא עדות.
וּמֵאִי [יז] הוּא ה' דְּאֶתְרוּסַף בִּיָּה וזוהי האות ה' שהתווספה בו כי אז יוסף
היה אחוז ביסוד ועי"כ השכינה שהיא סוד אות ה' נקשרה בו. דְּכַתִּיב, עֲדוּת
בִּיהוֹסֵף שְׁמוֹ וכמש"כ 'עדות ביהוסף שמו' דהיינו שזה עדות שיוסף נעשה מרכבה
אל השכינה מאחר שהתווסף בו אות ה' והוא נקרא יהוסף. אוּף הָכָא י' אֶתְרוּסַף
בְּפִנְחָס, עַל דְּקִנֵּי בְּהָאִי וכן כאן במעשה פנחס נתווספה לו אות י' להקראות
פינחס להורות שהשכינה שהיא סוד אות י' היא נקשרה בו מאחר שהוא קנא על האות ברית
קודש, ובזה נתעלה פינחס מיוסף כי לא רק שהוא שמר את עצמו אלא הוא עוד הוסיף
לקנאות בכדי שישמרו אחרים ומשום נתווספה בו בחינת האות י' של השכינה שמעלתה
גדולה מבחינת האות ה' של השכינה (רמ"ק).

אור הרשב"י

[יז] גירסת הרמ"ק והאי.

הלימוד היומי

ניתן להקדיש עבור הנצחות או לרפואה / הצלחה טל' 02-6249000

עיקר הצער מגלות השכינה מגיע אל היסוד הנקרא ציון

רַבִּי יִיסָא פֶּתַח לבאר את מש"כ, (תהלים קלז) **עַל נְהָרוֹת בְּבֶל שָׁם יִשְׁבְּנוּ גַם בְּכִינוּ בְּזִכְרֵנוּ אֶת צִיּוֹן** ושאל רבי ייסא. **אֵת יְרוּשָׁלַם מִיִּבְעֵי לִיָּהּ, כְּמָה דְּכֶתִיב,** (תהלים קלז) **אִם אֲשַׁכַּח יְרוּשָׁלַם תִּשְׁכַּח יְמִינִי, מֵאִי בְּזִכְרֵנוּ אֶת צִיּוֹן** שלכאורה קשה למה לא נאמר בזוכרנו את ירושלים כמש"כ 'אם אשכח ירושלים תשכח ימיני' ולמה נאמר 'בזוכרנו את ציון'. **לְבַר נָשׁ דִּהְוָה לִיָּהּ הֵיכְלָא יִקְיָרָא, יֵאָה וְשִׁפְיָרָא** אלא משל למה הדבר דומה, לאדם אחד שהיה לו היכל יקר ונאה ויפה, **אָתוּ לְסֻטִּין וְאוֹקִידוּ לִיָּהּ** ואז באו עליו לסטים ושרפו את היכלו. **צַעֲרָא דְּמָאן הוּא** ולמי הוא הצער הזה, **לֹא דְּמֵאֲרִיָּה דִּהֵיכְלָא** וכי הוא לא לבעלי אותו היכל. **אוּף הָכָא שְׂכִינְתָא בְּגִלּוּתָא שְׂרִיָא, צַעֲרָא דְּמָאן הוּא** וכך הדבר כאן כי אם השכינה שרויה בגלות למי הוא הצער הזה, **לֹא דְּצַדִּיק** וכי הצער הוא לא לבעלה שהוא היסוד הנקרא צדיק, ומשום כך נאמר 'בזוכרנו את ציון' שהכוונה ליסוד שעיקר הצער מגלות השכינה הוא מגיע אליו. **וְאִזְלָא הָא כְּמָה דְּאוּקְמוּהָ, דְּכֶתִיב (ישעיה נז) הַצַּדִּיק אָבֵד, אָבֵד מִמֶּשׁ** וסוד זה מתבאר והולך כמו שכבר למדנו שהנה נאמר 'הצדיק אבד' ולא נאמר הצדיק נאבד מאחר שפירושו שהיסוד הנקרא צדיק הוא איבד ממש את השכינה. **אוּף הָכָא בְּזִכְרֵנוּ אֶת צִיּוֹן, בְּזִכְרֵנוּ הָהוּא צַעֲרָא דִּילִיָּהּ עַל זְוִגָהָא, צַעֲרָא דִּילִיָּהּ הוּא** וכן כאן מה שנאמר 'בזוכרנו את ציון' הכוונה

שאנו זוכרים את צער היסוד הנקרא ציון על אותו הייחוד שלו עם השכינה שעתה בגלות
היא נאבדה ממנו ולכן עיקר הצער הוא של היסוד.

בזכות יוסף הצדיק שעמד בנסיון הרכיבו אותו במרכבת המשנה ובזכותו נבקע
ים סוף

**אָמַר רַבִּי יִיסָא, מֵאֵן דְּאֻקִּיר שְׂמָא דְּמֵאֲרִיָּה בְּהָאִי,
וְנָטִיר הָאִי, זָכָה דְּיֻקִּיר לִיָּה מֵאֲרִיָּה עַל כָּלָא** ואמר

רבי ייסא שמי שיוקיר את שמו של קונו בדבר זה, שהוא ע"י שהוא יעמוד בנסיון וישמור את
אות ברית קודש אז הוא יזכה שיוקיר אותו קונו יותר מכולם. **מְנַלָּן** ומנין לנו דבר זה.

**מִיּוֹסֵף. דְּכֻתִּיב, (בראשית מא) וַיִּרְכַּב אוֹתוֹ בְּמִרְכַּבַּת
הַמִּשְׁנָה אֲשֶׁר לוֹ, וְכֻתִּיב וְנָתַן אוֹתוֹ עַל כָּל אֶרֶץ מִצְרַיִם**

אלא הוא נלמד מיוסף הצדיק שנאמר בו 'וירכב אותו במרכבת המשנה אשר לו' וכ"כ עוד

'ונתון אותו על כל ארץ מצרים', וכל זה הוא מפני שהוא שמר על האות ברית קודש (דף

רי"ד ע"א) **וְלֹא עוֹד, אֵלֶּא כִּד עֲבְרוּ יִשְׂרָאֵל יְת יִמָּא, אֲרוּנָא**

דְּיּוֹסֵף עָאֵל בְּגוּ בְּקִדְמִיתָא, וְלֹא הָווּ מִיָּא קִיִּימִין עַל

קִיּוּמִיָּהּ קִיִּימִיהּ ולא זו בלבד אלא עוד שכאשר עברו בני ישראל את ים סוף,

ארונו של יוסף נכנס בו בתחילה ולא היו המים עומדים לפניו בקיומם כלל, **הָדָא הוּא**

דְּכֻתִּיב, (תהלים קיד) הָיִם רָאָה וַיִּנּוֹם. מֵאִי וַיִּנּוֹם וזהו מש"כ 'הים

ראה וינס' ומה הכוונה וינס. **אֵלֶּא רָאָה הָהוּא דְּכֻתִּיב בִּיָּה** (בראשית

לַט) וַיֵּצֵא וַיַּחַד אֶת אֲרוֹנוֹ שֶׁל יוֹסֵף שְׁנֵאמֵר בּוֹ 'וַיֵּצֵא

וַיַּחַד הַחוּצָה' וּמִשּׁוּם כֵּךְ בּוֹכּוֹתוֹ נִבְקַע הַיָּם לִבְנֵי יִשְׂרָאֵל.

יוסף זכה לכבוד בחייו וכן לכבוד במיתתו

תָּא חַיִּי, זָכִי לִיקָרָא בְּחַיֵּי וְזָכִי לִיקָרָא בְּמִיתָתִיהּ בֵּא וְרָאָה

שְׁיוֹסֵף זָכָה לְכַבּוֹד בְּחַיָּיו וְכֵן הוּא זָכָה לְכַבּוֹד בְּמִיתָתוֹ. בְּחַיָּיו אִמָּאִי וּבְחַיָּיו

לְמָה הוּא זָכָה לְכַבּוֹד. בְּגִין הָהוּא זְמַן דִּלָּא בָּעָא לְאַתְדַּבְּקָא בֵּהּ,

דְּכַתִּיב, (בְּרֵאשִׁית לט) וַיִּמָּאֵן וַיֹּאמֶר אֶל אִשְׁתּוֹ אֲדֹנָיִי אֵלֶּיךָ הוּא

בְּגִלָּל שֶׁהוּא לֹא רָצָה לְהִידַבֵּק עִמָּה כַּמִּשְׁכָּב וַיִּמָּאֵן וַיֹּאמֶר אֶל אִשְׁתּוֹ אֲדֹנָיִי וְכַתִּיב

וְלֹא שָׁמַע אֶלֶיהָ לְשַׁכַּב אִצְלָהּ לְהִיטֵת עִמָּהּ וְכ"כ עוֹד וְלֹא שָׁמַע

אֵלֶיהָ וְגו' דִּהֵינּוּ שְׁיוֹסֵף הַצַּדִּיק מֵיֵאֵן אִפִּילוֹ רַק לְהִיטֵת לְצַדָּה כָּלֵל. בְּגִין כֵּךְ זָכָה

בְּהָאֵי עֲלָמָא וּמִשּׁוּם כֵּךְ הוּא זָכָה לְכַבּוֹד וּגְדוּלָּה בְּזֵה הָעוֹלָם ע"י שֶׁהוּא הִתְמַנֶּה

לְהִיטֵת שְׁלִיט בְּמִצְרַיִם שֶׁהִיטָה אֹז הַמַּמְלָכָה הַגְּדוּלָּה בְּעוֹלָם. כִּיֵּן דְּכַתִּיב

וְתִתְּפָשְׁהוּ בְּבִגְדוֹ, וְכַתִּיב וַיֵּצֵא וַיַּחַד הַחוּצָה, זָכִי לְבַתֵּר

דְּעָאֵל לְגוֹ פְּרוּכְתָּא עֲלָאָהּ וּמִכֵּיֵן שְׁנֵאמֵר בּוֹ 'וְתִתְּפָשְׁהוּ בְּבִגְדוֹ' דִּהֵינּוּ

שֶׁבֶא לִידֵּי הַנִּסְיוֹן וְהוּא נִיצוֹל מִמֶּנָּה בְּסוּד מִשְׁכָּב 'וַיֵּצֵא וַיַּחַד הַחוּצָה' אֹז לִכֵּן הוּא זָכָה אַחֲרֵי

אור הרשב"י

תנחומא פרשת וישב סימן ט' וינס ויצא
החוּצָה, א"ל הקדוש ברוך הוא אתה נסת
ויצאת חוצה חייך הים ינוס מפני ארונך שנא'
(תהלים קיד) הים ראה וינוס.

יח] כדאיתא בבראשית רבה, פרשת וישב
פרשה פז סימן ח' שמעון איש קטרון אמר
בזכות עצמותיו של יוסף נקרע הים לישראל,
הה"ד (תהלים קיד) הים ראה וינוס, בזכות
ויעזוב בגדו בידה וינס. וכן איתא במדרש

הלימוד היומי

ניתן להקדיש עבור הנצחות או לרפואה / הצלחה טל' 02-6249000